

247. J. I. Kraszewski do Wł. Mickiewicza 14 X 1884 Rkp. BJ 13134 k. 78-79.

[Tłumaczenie:]

[k. 78r] 14 października 1884

Magdeburg

Drogi Panie Władysławie,

Obecnie tak bardzo nie ufam swej pamięci, że nie wiem, czy odpowiedziałem na Pański ostatni list, i na wszelki wypadek wysyłam Panu tych kilka słów.

Napisałem jeszcze do „Kłosów”¹ w kwestii pomnika Pańskiego ojca². Drogi Panie Władysławie, u nas teraz trzeba spodziewać się wielu okrutnych rozczarowań... Doświadczam tego osobiście po roku 1879 i Jubileuszu³, który sprawił, że prawie uwierzyłem, iż w Poznaniu zostaną skazani na zapomnienie i ciszę... przez wyrachowanie polityki narodowej, która w pierwszym rządzie poświęca wszystkie szlachetne uczucia, z których byliśmy dumni w przeszłości. Ludzie sądzą, że znają interesy narodowe, postępując ostrożnie kosztem miłości bliźniego etc. etc.

[k. 78v] W komitecie pomnika występują dwa wzajemnie zwalczające się elementy... Młodzi, którzy chcą coś zrobić, oraz starzy, którzy zachowaliby lub [...] Wawel dla Potockich etc. etc., wykluczając wszystko, co nie należy do ich kasty. Ale w końcu przyjdzie człowiek zdecydowany, który wszystko doprowadzi do końca... Kto nim będzie? Nie mam pojęcia. Ferdynand Weigel⁴ odchodzi. Przynajmniej miał dobrą wolę – kto go zastąpi? Poczekajmy – być może uda się na to wpłynąć... i coś zrobić. Wycofanie się Weigla powoduje sytuację kryzysową.

Zadaje mi Pan pytania odnośnie do tłumaczenia; otóż pamięć tak mi szwankuje, że jeśli nie widzę fragmentu tekstu, nie wiem, o co chodzi.

[k. 79r] *Pinia* po polsku – w ten sposób nazywane są włoskie sosny. Czy *trecentisti* nie są czternastowiecznymi malarzami, których tak się nazywa we Włoszech?? *Trecentisti*⁵.

Tymczasem wysłałem akwarelę dla Pańskiej córki⁶, by udowodnić, że pragnę spełnić jej życzenie. Później będzie miała lepszą. Nawet na to nie mogę się zdobyć...

¹ „Kłosy. Czasopismo ilustrowane tygodniowe poświęcone literaturze, nauce i sztuce” – ilustrowany tygodnik warszawski, wydawany w latach 1865-1890.

² *Listy J.K. Kraszewskiego*, „Kłosy” 1884, t. 39, nr 994 (z 17 VII). Jeden z akapitów poświęcony jest krytyce działań Komitetu budowy pomnika A. Mickiewicza – zob. list nr 204.

³ Jubileusz J. I. Kraszewskiego – zob. list nr 204.

⁴ Ferdynand Weigel – zob. list nr 214.

⁵ Nawiązanie do fabuły tłumaczonej przez Władysława powieści Kraszewskiego – zob. list nr 245.

⁶ Helena Mickiewiczówna – zob. list nr 98.

Gdy ukaże się Pańskie tłumaczenie, proszę wysłać mi jakiś egzemplarz pod opaską⁷. Wydawca obiecał mi kilka dla rodziny... Czytam z ogromnym zainteresowaniem Pańskie wyśmienite korespondencje w „Kurierze Warszawskim”⁸.

Czy Chodźkiewicz⁹ był obecny na Kongresie¹⁰? Nie mam od niego żadnych wieści. Naturalnie, Ulbach¹¹ i Lermina¹² mają szczęście i *savoir-faire*¹³.

Szczerze Panu oddany,

Józef Ignacy Kraszewski

⁷ Przesyłka „pod opaską” – zob. list nr 27.

⁸ Władysław Mickiewicz publikował w „Kurierze Warszawskim” stałe felietony pt. *Z Paryża i Ze stolicy świata* oraz artykuły o życiu literackim i kulturalnym Francji od 1882 r.

⁹ Władysław Chodźkiewicz – zob. list nr 208.

¹⁰ Międzynarodowy Kongres Literacki – zob. list nr 210 – w 1884 r. w Brukseli.

¹¹ Louis Ulbach – zob. list nr 214.

¹² Jules Lermina – zob. list nr 214.

¹³ *Umiejętności* (franc.).